

دلشين = ئاخفتن يان ئاوازىن كو جهى خوه لسىر دلى دكەن، كرايد نشين = كريدار، كەسى كوب كرى د خانىيەكتى قە روينت و.....هتد.).	نشك(Nesk): دارا كاژى.
نفر(Nexz): باش، قەنج - هەرتشتى كو دىتسا وي سەير بت و مروق خوهشىيەنى بىبىنت.	نشگرده(Nêşgêrde): گويزانى كوكەقلى پى دېپن يان مسوى پى دتراشى ژ بۆمى كۆز كەقللى جودا ببىت. هەروەسا پەيقيەن (سفره و گرن) ژى لكارن.
نغل(Nexul): كوير - چالا كوير - هەشقىيەپەزى چ ل چياى بت يان ژى ل بىابانى بت.	نشگىج(Nêşgunc): قورىنجىك.
نغانخواد(Nexnxad): رەشەشكەندەك دندكىت رەشىت تەمەت كونجىيانە كوب نانى وەردەكەن لەدمى پەختنى).	نشگون(Nêşgûn): قورىنجىك.
نغانخ(Nexnex): ئامانەكە بهرامبەرى چار خارايە.	تشل(Nesel): هلاۋىستىنا تىشىتەكى ب تىشىتەكى دى قە - شۆكما ماسيا.
نفوشا(Nêxûşa): گوھدار - دويكەفتىيەن ئۆلى مانى، يانزى چەك ژ مانەوېيان.	نشلىدىن(Neselîden): هلاۋىستىن.
نفوله(Nexûle): بىك - كەزى.	نشىب(Nêşib): نشىف، سەراۋىزىر، خوارى.
نفاغ(Nêfax): جاما مەيىن.	نشيم(Neşim): روينشتىنگە - خانى - ھىلىن.
نفام(Nefam): رەنگ رەش - كريت و بى تام و چوننه.	نشىمنگاه(Nêşîmengah): بنىيە: (نشيم).
نفت(Neft): نەفت، گاز.	نشين(Nêşîn): بن، وەكى: (بنى دەرباياتى) - قۇن، كونا قۇنى، چەرم و گوشىتى د ھوندرى قۇنى دا(سۈرىچىك) - فرمانە ب روينشتىننى، ئانكۇ: روينە.
نفع(Nefc): كاغەز، پەرك.	ھەروەسا «نشىن» ئانكۇتىن (روينشتى و جەھگىر) ژى دەدەت دەممى كو دگەل ھندەك پەيقيەن دى دەھىت، وەكى: (جانشىن = جىيگر،
نفرىدىن(Nefriñden): نفرىن كرن،	

نصحه تکه ر.	له عنه ت کرن.
نکوهیدن (Nêkûhîden): گازنده ژیکرن، نصحه ت لیکرن.	نفرین (Nê- efrîn): نفرین، له عنه ت، دعوا یین خراب.
نکوهیده (Nêkûhîdê): گازنده لیکری، نصحه ت لیکری (که سی ن کو هاتبیته نصحه تکرن).	نفله (Nêfle): پویج و خراب ببوی. نفیر (Nefîr): زرنا - نالین و زیمارکرن.
نگار (Nêgar): بوت - ئەقیندار، خوشتشی، خوشه ویست - نه خش، وینه - فەرمانه ب وینه کیشانى یان نقیسینى؛ ئانکو: بنثیسه، وینه بکیشه - هەروهسا ئانکوا نقیسه ریان وینه کیش ددەت دەمی دگەل هندەک پەیقین دى دھیت، وەکى: (روزانماھەنگار = رۆزانماھەنقیس، چەرەنگار = وینه کیش).	نک (Nuk): بنیپە: (نوک). نک (Nek): کورتکریا پەیقشا (اینک)؛ ئانکو: ئیشارەت کرن بۆ نیزیکاتیین، ئەقە، ئەقە یە - نۆکە، نهو.
نگارخانه (Nêgarxanê): بوتخانه - جەئى كوب نه خش و نیگاران هاتبیته خەملاندن.	نکاب (Nêkap): دەستگورکا چەرمى كونیچیرقانا دىكىنە دەستى خوە دا تەيرى بازى خوە لىسەر دەستى وان بگرىت. هەروهسا پەیقین (نکاب، نکاف و بھەلە) زى لىكارن.
نگارش (Nêgarêş): نقیسین. نگارگر (Nêgarger): وینه کیش، نه خشکیش، نیگارقان.	نکو (Nêkû): باش، قەنچ. نکوھ (Nêkûh): فەرمانه ب نصحه ت لیکرنى؛ ئانکو: گازندا زى بکە، گلە بیتى لى بکە، نصحه تا لى بکە.
نگارنده (Nêgarendê): نقیسەر - وینه کیش.	نکوهش (Nêkûhêş): گازنده، گلە بی، نصحه ت.
نگارى (Nêgarî): چراکى تریاک کیشانى.	نکوهنده (Nêkûhendê): شىرەتكەر، گازنده كەر،

نگاریدن(Nêgarîden): نثیسین.	بت و د هزرەکا ب ترس دا بت).
نگارین(Nêgarîn): رەنگین، ھەر تشتى کو ھاتبىتە رەنگ كرن -	نگوش(Nêgerêş): بەريخوددان، سەحکرن.
خەملاندى - نەخشاندى - ئەقىندار يان خوشەویستا روی دەلال.	نگرنە(Nêgerendê): بىنەر، كەسى کو دنیپىتە تشتەكى.
نگاشتن(Nêgaşten): نثیسین - وېنەكىن، نەخشىرى.	نگىریدن(Nêgerîden): نىپرین، سەحکرن، بەريخوددان.
نگاشته(Nêgaştê): نثیسى - وېنەكىرى، نەخشىرى.	نگىریستن(Nêgerîsten): بىنېپە: (نگىریدن).
نگاه(Nêgah): سەحکرن. بخوه يا دروست: (نگاه كىردن، دېتە سەحکرن).	نگىزىدە(Nêgejde): گۆزك.
نگابان(Nêgahban): زىزەقان، پاسەوان - چاقىدىر - پارىزەر(كەسى کو تشتەكى لەدەف خوه هلگرت و بپارىزت).	نگون(Nêgûn): نوخىن، دەرنشىف، سەرابن - چەمياى.
نگاهداشت(Nêgahdaşten): پاراستن، جىم خوه هلگرتن - راودستاندىن.	نگون بخت(Nêgûn bext): بەخت ب رەش، بىن ئقبال.
نگر(Nêger): بەريخوە بدئى، بنېپى، سەحکى.	نگونسار(Nêgûnsar): سەرنوخىن، دەرنشىف، سەرابن - ھەرودسا نافىن جۆرەكى گولى يە زى کو پىچەكى يَا سەرنوخىينه، لىنى نەزىپەيىشا بىيات فەرنىسى يَا «سيكلەم» بۆ قۇنى گولى پىتر لەكارە.
نگران(Nêgeran): بىنەر - چاقەرى - ھزرکەر.	نگە(Nêgeh): بىنېپە: (نگاه).
نگرانى(Nêgeranî): چاشەرىياتى - دلنەخۇوش، نىيگەران، دل ب ترس(كەسى کو دلى وى تپۇقپۇ	نگەبان(Nêgehban): بىنېپە: (نگابان).
	نگين(Nêgîn): موھرك يان بەرەكى پې بەها كو دادنە سەر گوستىرگا

: Nemayêşgah نمایشگاه	یان هەر تشتەکى دى. ھەروەسا پیشانگەھ.	(نگىنە) ۋى لكارە.
: Nemayêşnamê نمایشنامە	نلک(Nêlk): حولىكا چىايى، شانۆنامە.	حولىتىرش.
- Nemayendê نماینەدە	- نلم(Nelm): باش، قەنج - خودش - نېشاندەر - نېشان(علامە).	جوان.
: Nemayîden نمایيىدىن	نم(Nem): نم، شە - چىك. نما(Nêma): روېتى ۋە دەرقەيىن	تىشتى.
		نمار(Nemar): ئىشسارە (ئىشسارەكىن).
		نماز(Nemaz): پەراستن - خوھ چەماندن ۋې بۇنى كوبەنیاتى و بجە ئىيانا فەرمانا لىسەر خوھ دىيار بىكەت - نېيش، نېيش.
		نمازگىزار(Nemazguzar): نېيشىڭىز.
		نماك(Nemak): خوى - جوانى و دەلالى - تىشتى ب روواج.
		نمایان(Nemayan): ئەشكەرا، خودىيا.
		نمایاندىن(Nemayanden): ئەشكەراكىن، خوهياكىن، دەرهەيىكىن.
		نمایىش(Nemayêş): ئەشكەرا، خودىيا - شانۇ، تىياتر.
: Nemek sûd نمک سود	يان هەر تشتەکى دى يىن خوى كىرى.	
: Nemek şenás نمک شناس	ب نان و خوى، ب وەفا، وەفادار.	
Nemek نمک ناشناس	(naşenâs) يىن نان و خوى، يىن وەفا، نان حەرام.	

نمکین(Neng): شەرم، حەيا - کريتاهى - رسوابى.	نەمەكىن(Nemekîn): ب خوى - ب تام - دەلال.
نەنگىن(Nengîn): شەرمىزىار - بى ناش - كريت - رسوا.	نەمناڭ(Nemnak): نەمیاى، شەدار.
نۇ(Nenû): جۆلانك.	نەمودار(Nemûdar): خەويا، ئەشكەرا، بەرچاڭ - وەكى، مينا -
نەن(Nene): دايىك.	نېشان(علامە) - ھىلا پېشانا
نو(Nuw): نوى، تازە.	بلندبۇون و نزىمبۇونا چەنداتىيا دەرامەتى كولسەر كاغەزەكە
نوا(Neva): ئاواز - نافقى ئېيڭىز ئاوازىن مۇزىكا ئىيرانى يە - پىيىدىقىياتىيەن ژىيارى(چ خوارىن بىت يان زى جل و بەرگ و...هەتىد) بن - گەدو.	تايمەت وەكى جەدۋەلا شەترىنجى دەھىتە رسم كرن.
نواخانە(Nevaxanê): زىندان، گرتىيگەھ، حەبس.	نەمۇدن(Nemûden): نېشان دان، پېشىكىيىشىرىن - خەوەيابۇون، ئەشكەرابۇون - كرن.
نواختىن(Nevaxten): نەوازش كرن، دەستىن رەحمى ب سەرى دا ئىيانانە خوار - ساز ژەنин - تىشتەك ب ئەردى دادان يان ل ئەردى خسىت.	نەمۈك(Nemûk): نەمیاى، شەدار - نېشان، ئارمانچ.
نواده(Nevade): نەقى.	نەمۇنە(Nemûne): وەكى، نۇونە - برامبەر قىن گۆتنى كوردى يە: «ژ گاي گوه نېشىدا دان» - نەقام، ب
نوار(Navar): شىرىت.	كىيماسى - ژكاركەفتى، پويچ بۇوى - كريت.
نوازش(Nevazêş): نەوازش، دەستىن رەحمى ب سەرى كەسەكى دا ئىيانانە خوار، دلهى دلى كەسەكى دان.	نەميد(Numîd): بىن ھىقى. نەمىدىن(Nemîden): نەمیان، شەداربۇون - پويتەدان ب كەسەكى يان تىشتەكى.
نوازىدىن(Nevazîden): بىنېرە:	نەن(Nunur): مەلاق.

رابوون.	(نواختن).
نوچوان(Nuwcevan): سنیله.	نواسه(Nevase): نه فسی - نه قی.
نود(Neved): هژمارا نوت(۹۰).	نواگر(Nevager): سازش -
نورد(Neverd): تیرۆک - شهرو	سترانبیش.
جهنگ - جوان و دلال.	نواله(Nevalê): گرکین ههشقیری -
نوردیدن(Neverdîden): زفین -	ئه باهرا خوارنی کوبۇ كەسەكى
تاكىن، قەچەماندن - پىشان، قوناغ	نه ئاماده داننە رەخەكى.
قەپپىن.	نوانخانە(Nevanxanê): جەھى
نورنجە(Nuwrence): حەمەدا	بخودانكىرنا هەزار و دەستكۈرتان.
ئاقىنى، مەلەقانگەھ.	نوانىدىن(Nevanîden): هەزىندىن،
نوروز(Nuwrûz): نيرۆز، نەورۆز،	لەناندىن - گرىن و زىماركىن.
جەزىنا نەورۆزى.	نوبادە(Nuwbavê): نوى ھاتى،
نورهان(Norhan): خەلات(خەلاتى	نوى دىياربىوى - فېيقيي نوى
كوسەفرەچى بۆكەسەكى دئىنت	گەھشتى - زاروک.
لەدمىن ژ سەفرەدكى قەدگەرىيەت).	نوبهاران(Nuwbeharan): بهار،
مزگىنى(خەلاتى) كوبەرامبەرى	وەرزى بهارى.
مزگىنى گەھاندىنى دەدەنە	نوبهارى(Nuwbeharî): ناۋى
مزگىندرى).	ئىك ژ ئاوازىن كەقىن ئىرانى يە
نوز(Nûz): ھېش، ھېشتا، ھەتا نەز.	- ناۋى ئىك ژ ھەرسىھ ئاوازىن
نوزاد(Nuwzad): نويزادە، زاروکى	بارىهدى يە.
كۆز نوى ژ دايىك بوبى.	نوبادە(Nuwpa): زاروکى كۆز نوى
نوزده(Nûzdeh): ھەزمەارا	ب پىيا كەفتېيەت.
نوزده(۱۹).	نوبان(Nûpan): سەلك، سەلكا كۆ
نوس(Nûs): كەسکووسور،	ژ چەقىن دارا بىيى ھاتىتە چىتكىن.
كەسکوئالا(قوس قزح). ھەروەسا	نوج(Nûc): دارا كاڭىز.
(نوسمە و نوشە) ژى لىكارن.	نوجبە(Nuwcebe): لەھى، ئاڭ

نوشته (Nûşanden): پن دانه	نوی ئاشاکری، نوی چېتکری.
نوشاندە (Nûşanendê): کەسى کو ئاشقى يان مەيى ب كەسەكى دى بەدەتە ۋەخوارن.	نوسنگى (Nuwsengî): دەورەكە پشتى «عصر حجرى» كو مرۆڤى ئالاقىين ژ بەرى چېتکری بكار دئىنان كوناقدارە ب (عصر حجرى الجديدة) ئەو ژى دېيتە پشكا ئېتكىن ژ خولا دوئى يا چەرخى چوارى يىن ئەردىناسىيى (Néolithique).
نوشتە (Nê- evêşten): نېيسىن.	نوش (Nûş): شرينى - هنگفین - هەر تىشتكى خودش و شرين بو خوارنى و ۋەخوارنى - فەرمانە ب ۋەخوارنى، ئانكۇ: ۋەخوه - دەمنى وەك پەيغەكە لېكداي دگەل ھندهك پەيغەپلىك دى دەيت، ئانكۈن ژىك جىاواز دەدت، وەكى: (بادە نوش = مەي ۋەخور، نوشانوش = دەنگى مەي ۋەخورا كو دېيتىنە ھەۋدو «چىريو»).
نوشە (Neveşte): پىچاى، قوناغا ۋەپرى.	نوشابە (Nûşabê): ئاشا خودش بۇ ۋەخوارنى - عەرق، مەي - كۆك، پېپسى.
نوش خند (Nûşxend): گىزىن.	نوشاد (Nuwşad): زاقا (گەنجى كو ژ نوى دېيتە زاقا). ھەروەسا (نوشاھ) ژى لكارە.
نوشدارو (Nûşdarû): دەرمانى نەخوهشىا - دەرمانى كو كارتىكىدا زەھرى نەھىلىت.	
نوشكىتە (Nuwsêkuftê): ژ نوى بشكىتى، گولاز ژ نوى ۋەبۈمى.	
نوش لب (Nûş leb): لېڭ شرين.	
نوش لبىنا (Nûş lebîna): ناقى ئاوازىدا كەقنا موزىكى يە.	
نوشنجە (Nûşence): خودش بۇ ۋەخوارنى.	
نوشنىدە (Nûşendê): ۋەخور(كەسى كو ئاش يان مەيى ۋەدختوت).	
نوشە (Nuwşeh): شاھى نوى -	

ب کارهکی کربت - خولام، خزمەتكار.	شاهى گەنج - گەنجى ژ نوى دېيىتە زاقا.
نوکدخدادا(Nuwkedxuda): زاقا - كەسى كۆز نوى دېيىتە خودان مال و مەزدەل.	نوشه(Nûşe): هەرددەم، هەروھەر - خوهشىخەت، كامەران - خوهش بۇ ۋەخوارنى.
نوکر(Nuwker): خولام، خزمەتكار.	نوشىدىن(Nûşîden): ۋەخوارن.
نوکرياب(Nokerbab): كەسى كو ژ تەخا خولام و خزمەتكارا بىت.	نوشىن(Nûşîn): هەرتىشىتەكى شرىن - هەرتىشىتەكى خوهش بۇ ۋەخوارنى.
نوكيسيه(Nuwkîse): كەسى كۆز نوى زەنگىين بوبى.	نوشىن بادە(Nûşîn badê): مەيا خوهش - ئىك ژ ئاوازىن كەقىنلىن موزىكا ئىیرانى يە - نافىئ ئىك ژ هەرسىيە ئاوازىن (باريدا) يە.
نول(Nûl): دۆرماندۇرى دەقى - نكل، دم.	نوغان(Nuwxan): ھىكا كىرىنى ئارمويشى.
نومىد(Nuwmîd): بىن ھىشى، بىن ئومىد.	نوف(Nûf): دەنگ و دۆر، ھۆسە - دەنگىھەداندا دەنگى ل چىاي - دەنگى رەوينا سەمى.
نون(Nûn): نۆكە، نەر - چالا ئەرزىنلىكى.	نوفىدىن(Nûfîden): گازىكىن - قىيرى راهىتلان - نېرىپىن - ھەربىان، لقىن.
نوند(Nevend): توند و سرت - ژىير، بىن كۆزۈي فيرى وي زانستى يان كارى بىبىت بىن كۆنيشىا دەدەن - ھەسب يان ھىستەرى كۆتوند بچىيت، بەزەك - پىيلك يان سوبىارى كوبىلەز بچىت.	نوك(Nuk): نكل، دم - سەركى تىرىشى تىشىتىن وەكى شوېشنى يان قەلەمى يان خەنچەرى.
نوه(Neve- Nevê): نەقى.	نوكار(Nuwkar): نويكار، كەسى كوبىن سەربور بىت و ژ نوى دەست
نويىد(Nuvîd): مزگىنى، موزىدە.	
نويىدن(Nevîden): نالىن، گرین،	

زىماركرن - لەرزىن، هېزىان، د	چەقەكى دارى يە كۇ نىچىرۋان
جەدا لىشىن.	دكەتە هەلامەت دا كۇ نىچىرۋا خوھ
نويسا(Nevîsa): نېيىسەر.	پى بەهازۇت بۆلايىت تەلھەت.
نويسىندە(Nevîsendê): نېيىسەر.	نهالى(Nêhalî): جەن نىشتىنى، دۆشەك، نالىك.
نوين(Nevîn- Nuvîn): نوى، تازە.	نهان(Nêhan): قەشارتى، نەپەن.
نوبيىدن(Nûyîden): گىرىن و زىماركرن.	نهفتە(Nêhuften): قەشارتن، داپوشىن.
نە(Ne): نەء، نۆ، نەخىر.	نهمار(Nehmar): بىن ھىمار، گەلهك، فراوان - بىن سىنور، بىن دويىاهى - سەير، عنتىكە - دژوار، ب زەحەمەت.
نە(Nuh): ھەزىمارا نەھ(٩).	نهبان(Nêhban): قەپاخ، دەرقەدامك.
نە(Nê): شار، بازىر، جەن ئاقا - فەرمانە ب دانانى، ئانكۇ: بدانە.	نهبىيىدىن(Nêhunbîden): قەشارتن، داپوشىن.
نەادە(Nêhad): سروشت، طبعت، دەرۈون.	نهادە(Nêhadê): دانان، داناتا تىشتەكى ل جەھەكى.
نەادەن(Nêhaden): دانان، داناتا	نهەنچ(Nêhenc): جەھال.
نەادە(Nêhadê): دانايى.	نهەنگ(Neheng): نەھەنگ (گىانەودرەكى مەزنى دەربىايى يە).
نەار(Nêhar): كېيمىكىن، كېيمىكىندا كېيشا لەشى، لەغەرى.	نهەنگور(Nuhûr): چاڭ - بەرىخودان، نېپىن.
نەاز(Nuhaz): سەركىيشا پەزى.	نهەنگور(Nuhûr): ترس.
نەاز(Nêhaz): ترس.	نهەزىدىن(Nêhazîden): ترسىيان.
نەازىدە(Nêhazîdê): ترسىيائى.	نهەزىدە(Nêhazîdê): دانان - ھزرکرن و خەم خوارن.
نەال(Nêhal): شتلا دارى، دارا كۈز نوى ھاتىبىتە چاندىن.	نى(Nî): نەء، نۆ، نەخىر - نىنە.
نەالە(Nêhale): بىنېرە: (نەال) -	نى(Ney): قەرام، لەقەن - بلوول،

ئىيىك ژ ئالاقىين موزىكى يه.	نيزه(Neyze) : دارەكى مۇكوم و درېز كو ئاسنهكى سەرتىز ب سەرىشە كەن - روم.
نيا(Niya) : باپير و بابكالك.	نياز(Niyaz) : پىيدقىياتى - حەزىكىن و داخوازى، عەشق و ئارەزو.
نيازمند(Niyazmend) : پىيدقى، موحتج.	نيسارى(Nîsarî) : لەشكەرى، كەسى كوب گىيولى خوه بىيىتە سەرباز.
نيام(Niyam) : كافلان.	نيست(Nîst) : پويچ بۇون، نەمان.
نياش(Niyayêş) : دوعاكرن.	نيستو(Nîstû) : نشتەر.
نيرم(Neyrem) : دلىر، پەھلەوان - ناشقى بابى سامى و باپىرىنى روستەمن پەھلەوانە.	نيش(Nîş) : سەرىن ھەر تشتى كو نكل تىز بىت، وەكى: (سەرىن شۇرىشى، سەرىن خەنجەرى، سەرىن نشتەرى) - زىلک(زىلکا گيانەورىن ژەھدار كوشەھرا خوه ب رىكا وي زىلکى دگەھىينىن لهشى مەرقۇنى) - كىيلب(ھەر چوار ددانىن سەر تىيىشىن مەرقۇنى كودول سلالىن دو ژى لخوارى نە).
نيرنگ(Neyreng) : بىيىل، حىلە، بسىردابىن - سحر، جادۇو.	نيرنگ(Neyreng) : دوعا، د ئۆلى زەردەشتى دا دىيتىنە هندەك رى و رەسمىيەن تايىھەت و دوعايانىن تايىھەت ب وان رى و رەسمانقە.
نيرو(Nîrû) : زاخ، هېز.	نيرو(Нîrû) : زاخ، هېز.
نيرومەند(Nîrûmend) : ب زاخ، ب هېز.	نيشخند(Nîşxend) : كەنىيەن نە ژ دل و ژ قەھرقە.
نيز(Nîz) : ژى، هەم، وەكى: (رزگار ژى ھات، هەم رزگار ھات و هەم سەرىيەست) - ھەروھسا، ديسا، ديساقە.	نيشە(Neyše) : بلول(ئالاقەكى موزىكى يه).
نيزك(Neyzek) : نەيزەك.	نيفه(Nîfe) : مالدۇخىن، ئەو جەز شەلوالى كو دۆخىنى دىكەنە تىپرا -